

21.4.2015

NZEB yhdyskunnissa – mihin pitää varautua?

NZEB – hankkeita kehitetään erilaisissa käytännön piloteissa, niihin varautumiseen tehdään lainsäädännössä oheistusta sekä tutkimushankkeita käynnistetään niihin liittyen.

Se miten NZEB rakennukset ja jatkossa kokonaiset rakennusryhmät vaikuttavat ympäröivään yhdyskuntaan ja sen suunnitteluun ovat jäänyt vähemmälle huomiolle. Keskeisiä kysymyksiä tässä on itse rakennuksen ja sen rajapintojen suhde ympäröiviin toimijoihin:

- Miten yhdyskuntasuunnittelussa ja kaavoituksessa varaudutaan NZEB rakentamiseen ja rakennuksiin?
- Millaista osaamista ja osaajia tarvitaan koulutuksessa NZEB / kaavoitus?
- Miten alueiden mittaamisessa ja kaupallisissa ympäristösertifikaateissa pitää huomioida NZEB?
- Hajautetun energiatuotannon tuoman uudenlaisen infran haasteet aluesuunnittelulle ja -toteutukselle. Esim. kaukolämpöverkko / aluevaraukset vrt. maalämpö ja sen vaatima verkosto?
- Alueelliset energiaratkaisut / rakennuskohtaiset ratkaisut kaavoituksen näkökulmasta?

Tarkastelutasona on asemakaavoitus.

Hankkeen sparraavana ja ohjaavana työryhmänä toimii Green Building Council Finlandin *Kestävät alueet -toimikunta*, jossa on mukana yli 20 aluesuunnittelun asiantuntijaa edustaen laajalti eri toimijatahoja. Kestävät alueet -toimikunnan tavoitteena on vaikuttaa kestäväen kehityksen parempaan huomioimiseen alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Toimikunta keskittyy toiminnassaan merkittävimpiin kestäväen aluesuunnittelun prosesseihin, käytäntöihin ja työkaluihin. Se seuraa alan lainsäädännön ja koulutuksen kehitystä sekä tekee tiivistä yhteistyötä muiden pohjoismaiden kanssa.

Hankkeessa hyödynnetään myös Green Building Council Finlandin *Energia -toimikunnan* asiantuntemusta. Toimikunnassa edistetään keskeisten energiatehokkuutta parantavien ja päästöjä vähentävien energiaratkaisujen käyttöä rakennetun ympäristön elinkaaren eri vaiheissa. Keskiössä ovat mm. uusiutuvan lähi- ja kiinteistökohtaisen energiantuotannon lisääminen suomalaiset lähtökohdat ja erityispiirteet huomioiden. Energiatoimikunta seuraa energiatehokkuuskysymyksiin liittyvää päätöksentekoa sekä keskustelee julkisen hallinnon ja lainsäätäjien kanssa.

Lisätietoja Kestävät alueet ja Energia -toimikuntien kokoonpanosta löytyy täältä: <http://figbc.fi/gbc-finland/toimikunnat/jasenet/>

Green Building Council Finland on mukana yhteispohjoismaisessa hankkeessa, jonka tavoitteena on määrittellä Pohjoismaiden kestävästä yhdyskunnan määrittely. NZEB – hanke voi tuoda osaltaan suomalaista näkemystä keskusteluun ja määrittelyihin juuri energiatehokkaan rakentamisen näkökulmasta.

Green Building Council Finland (myöhemmin GBC Finland) on kestävästä rakennetun ympäristön yhdistys, jonka muodostavat yli 100 kiinteistö- ja rakennusalan toimijaa. Yhdistys kokoaa kestävästä kehityksen osaamista Suomessa ja edustaa jäseniään aihepiiriin liittyvissä asioissa sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Yhdistyksen keskeisiä tehtäviä ovat rakennettuun ympäristöön liittyvien kestävästä kehityksen käytäntöjen edistäminen, Suomen kytkeminen osaksi kansainvälistä Green Building Council -verkostoa, tiedon ja osaamisen välittäminen sekä vuoropuhelun ja keskustelun aktiivointi. Lisätietoja yhdistyksestä: <http://www.figbc.fi>

Tavoite ja hyödynnettävyys

Hanke tuottaa NZEBiä valmistelevalle lainsäädännölle, toimijoille ja kaavoittajille konkreettista tietoa sen vaikutuksista kaavoitukselle ja yhdyskuntien suunnittelulle ja toteutukselle. Hanke auttaa ja vauhdittaa alan toimijoiden varautumista NZEB:iin.

Hankkeessa vuoropuhellaan KIRA-alan koulutusorganisaatioiden kanssa ja autetaan heitä varautumaan tulevaan kehitykseen ja uusiin koulutustarpeisiin.

Toteutus touko-lokaku 2015

Hankkeen vastuullinen vetäjä on Jessica Karhu (GBC Finland). Toimikuntatyön osalta hankkeesta vastaa Kestävästä alueet –toimikunnan vetäjä Leena Rossi. Hankkeeseen palkataan konsultti vetämään työpajat ja kirjoittamaan hankkeessa syntyneet suositukset.

Konsultin kilpailutus 16.5.2015 mennessä / GBC Finland.

1. Aloitustyöpaja (28.5.2015)

- Mitkä ovat keskeiset kysymykset aluesuunnittelun kannalta?
- Konsultti vetää työpajan, johon osallistuvat Kestävästä alueet –toimikunnan jäsenet.

2. Asiantuntijatyöpaja (8.6.2015)

- Mihin energia-ala on menossa, mitä aluesuunnittelijan olisi tiedettävä tulevista energian tuotannon ja jakelun tavoista ja mihin varautua?
  - o Energian eri tuotantomuodot nyt ja tulevaisuudessa: keskitetty, lähi ja hajautettu energiatuotanto ja kaavoitus
  - o Verkostot ja laitteet, energiaratkaisut
- Konsultti vetää työpajan, johon kutsutaan Energia- toimikunnan jäseniä täydennettynä mahdollisesti tarvittavilla energia-alan asiantuntijoilla.

3. Alustavien suositusten koonti (elokuu)

- Kootaan edellisten työpajojen (aluesuunnittelu + energia) pohjalta kooste sekä keskeiset kysymykset ja suositukset NZEB:stä aluesuunnitteluun

4. Työpaja (22.9.2015 / Energia kestävässä aluesuunnittelussa –seminaari)

- Alustavien suositusten testaus työpajassa
- Työpaja on osa YM:n, RAKLI:n ja GBC Finlandin yhdessä järjestämää seminaaria ”Kestävä aluesuunnittelu ja energia”, jonne odotetaan noin 100 osallistujaa.

5. Lopputulos: suositukset ja johtopäätökset (lokakuu)

- Tiivis kooste aluesuunnitteluun vaikuttavista ja huomioon otettavista tekijöistä liittyen tulevaan yhä energiatehokkaampaan rakentamiseen ja NZEB ohjaukseen.
- Tuloksena aluesuunnittelijoita, NZEBiä koskevaa lainsäädäntövalmistelutyötä sekä koulutusorganisaatioita auttava tiivis paketti NZEBistä yhdyskunnissa: mitä pitää tietää ja osata, mihin pitää varautua ja miten voi vaikuttaa.

Ehdotetut toimet jaksotetaan:

- Nyt toteutettavat
- Vuodet 2016-2025
- Vuodet 2026-2036

6. Tulosten jalkauttaminen ja viestintä (syys-marraskuu)

- Kestävät alueet – toimikunta, jossa on laaja edustus aluesuunnittelun eri tahoilta on tiiviisti kytketty tähän työhön.
- GBC Finland on sopinut Kuntaliiton kanssa tiedotusyhteistyöstä, joten tieto saadaan kulkemaan tätä kautta myös suoraan kuntiin.
- Koulutusta tarjoaville organisaatioille viestitään uusista osaamistarpeista mm. GBC Finlandin Koulutus – toimikunnan kautta.
- Työstä tiedotetaan GBC Finlandin nettisivujen, jäsenkirjeiden ja tapahtumien kautta laajalti. Työn valmistuttua hankkeesta tehdään lehdistötiedote.

Työryhmä: Antti Irjala / ympäristöministeriö, Jessica Karhu ja Heli Kotilainen / GBC Finland.

Työtä varten palkataan konsultti, jolla on käytännön kokemusta asemakaavoituksesta sekä tietoa siihen liittyvistä energiakysymyksistä sekä kokemusta työpajojen vetämisestä.